

Til lovforslag nr. L 193. Betænkning afgivet af Forskningsudvalget den 7. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Forskningsråd og offentlige forskningsudvalg og ændring af lov om Forskningspolitisk Råd og forskningsråd og om ophævelse af lov om forskningsråd

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til forskningsministeren, som denne har besvaret skriftligt og mundtligt.

Der er af forskningsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Udvalgets medlemmer er enige i intentionerne bag oprettelsen af et nyt forskningsforum, der bedre end det nuværende Forskningsrådenes Formandskollegium skal være i stand til at varetage de strategiske og tværgående forskningsindsatser.

Udvalget fastholder, at et vigtigt formål med loven er at bryde de stivnede mønstre i den traditionelle disciplinopdeling. Forskningsforum skal have ansvaret for, at tværgående aktiviteter og rådgivning, der forvaltes af eller bestilles hos forskningsrådene af f.eks. Folketinget, ministre eller Danmarks Forskningsråd, løses på en tilfredsstillende måde af forskningsrådene.

Der skal derfor sikres en klar kompetencefordeling mellem forskningsråd og Forskningsforum. Forskningsforum skal med andre ord have kompetencen til at træffe de nødvendige afgørelser i alle sager, der vedrører mere end ét forskningsråd. Det enkelte forskningsråd skal fortsat have kompetence til uafhængigt at træffe beslutninger af faglig art på sit eget område.

Udvalget understreger, at Forskningsforum ikke skal være et 7. forskningsråd. Forsknings-

forums opgave er at råde over de bevillinger, der er fastsat på finansloven til tværrådslige aktiviteter, men ikke selv at udøve bevillingsfunktion. Forskningsforum skal derimod træffe beslutning om de tværrådslige bevillingers fordeling på et eller flere forskningsråd eller eventuelt programkomiteer. Forskningsforum skal kunne give de enkelte forskningsråd pålæg i alle tværgående sager og har på disse områder en overordnet rolle i forhold til de statslige forskningsråd.

Det fremhæves, at Forskningsforum især skal påtage sig ansvaret for iværksættelsen af de tværvideenskabelige forskningsindsatser. I det hidtidige rådssystem har mange forskere været usikre på, hvilket forskningsråd de skulle ansøge om støtte til nye og tværvideenskabelige forskningsprojekter. Det er derfor en hovedopgave for Forskningsforum at foretage en klar og entydig ansvarsplacering af tværvideenskabelige forskningsområder hos flere forskningsråd. Det understreges, at de tværrådslige forskningsindsatser kan iværksættes både som led i en mere strategisk orienteret forskningsindsats og som frie midler, dvs. midler, som forskerne kan ansøge om uden hensyn til strategisk udpegede programmer.

Det ligger udvalget på sinde, at Forskningsforum får til opgave at sikre, at de tværgående strategiske forskningsinitiativer forankres bedre på forskningsinstitutioner end hidtil, således at satsningerne efterlader sig mere langvarige og synlige spor i dansk forskning. Forsk-